

Kouvolan kaupungin lausunto Kymenlaakson terveystuikuntastrategiasta vuosille 2026 - 2029

1376/00.04.01/2026

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 22.9.2026

Valmistelija: liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen, puh. 020 615 8228, teemu.makipaakkanen(at)kouvola.fi

Yhteenveto

Kymenlaakson Liikunta ry pyytää lausuntoa Kouvolan kaupungilta maakunnallisesta terveystuikuntastrategiasta vuosille 2026-2029. Strategia on jatkoa vuosille 2021-2025 hyväksytylle terveystuikuntastrategialle. Kymenlaakson terveystuikuntastrategia 2026–2029 on **oheismateriaalina**.

Kymenlaakson terveystuikuntastrategia 2026–2029 on lausuntokierroksella. Strategian tavoitteena on edistää kymenlaaksolaisten liikkumista, vähentää paikallaanoloa sekä vahvistaa eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Strategia on tarkoitus lanseerata vuoden 2026 aikana.

Strategia toteuttaa alueellisten tavoitteiden lisäksi kansallisia liikkumisen edistämisen tavoitteita. Sen tavoitteena on koota yhteen liikkumisen edistämistyötä tekeviä toimijoita ja vahvistaa strategian aktiivista hyödyntämistä koko Kymenlaaksossa.

Kouvolan kaupungin näkökulmasta strategian keskeinen vahvuus on sen monialainen lähestymistapa. Liikkumisen edistäminen liittyy liikuntapalveluiden lisäksi laajasti kuntien eri toimialojen toimintaan sekä hyvinvointialueen, järjestöjen, oppilaitosten ja muiden toimijoiden yhteistyöhön.

Kouvolan kaupungin lausunto

Kouvolan kaupungille lausuntopyyntö on tullut vuoden 2026 loppupuolella, jolloin strategiakausi on jo käynnissä. Kouvolan näkemyksen mukaan jatkossa olisi tarkoituksenmukaista ajoittaa strategian valmistelu ja lausuntokierros siten, että kunnat ja muut keskeiset toimijat pääsevät vaikuttamaan strategian sisältöön ennen strategiakauden alkamista. Tämä mahdollistaisi myös kuntien omien liikunta- ja hyvinvointiohjelmien sekä muiden strategisten tavoitteiden paremman huomioimisen jo strategian valmisteluvaiheessa.

Kouvolan kaupunki kannattaa Kymenlaakson terveystuikuntastrategian 2026–2029 tavoitteita ja pitää strategiaa tärkeänä yhteisenä välineenä kymenlaaksolaisten liikkumisen lisäämisessä ja paikallaanolon vähentämisessä.

Kouvola pitää tärkeänä, että strategia kytkeytyy vahvasti kuntien omiin strategioihin, liikunta- ja hyvinvointiohjelmiin sekä muihin liikkumisen edistämistä koskeviin tavoitteisiin. Kunnissa on jo tehty merkittävää työtä liikkumisen edistämiseksi, ja maakunnallisen strategian tulee tukea ja vahvistaa tätä työtä eikä muodostaa siitä erillistä kokonaisuutta.

Kuntien toimintaympäristöt, väestörakenne, palveluverkot, liikuntapaikat ja käytettävissä olevat resurssit poikkeavat toisistaan. Tämän vuoksi strategian tulee muodostaa yhteinen suunta ja tavoitteet, mutta mahdollistaa samalla kuntien omien painopisteiden ja paikallisten tarpeiden huomioiminen.

Kouvolassa liikkumisen edistäminen on osa kaupungin strategista suunnittelua ja liikunta- ja kulttuuriohjelmaa. Liikunta- ja kulttuuriohjelman tavoitteet tulee huomioida osana terveysliikuntastrategian toimeenpanoa. Vastaavasti muiden kuntien omat ohjelmat ja tavoitteet tulee tunnistaa osaksi maakunnallisen strategian kokonaisuutta.

Kouvolan näkemyksen mukaan kuntien omat liikuntaohjelmat voivat toimia keskeisinä välineinä terveysliikuntastrategian toimeenpanossa. Maakunnallinen strategia voi puolestaan tarjota yhteisen suunnan, mahdollistaa kuntien välisen yhteistyön, tukea tiedon ja hyvien käytäntöjen jakamista sekä vahvistaa yhteisiä toimintamalleja.

Kouvolan vanhus- ja vammaisneuvostot ovat antaneet strategialuonnoksesta oman lausuntonsa. Neuvostot pitävät strategian tavoitteita kannatettavina ja korostavat erityisesti esteettömyyden, saavutettavuuden, turvallisuuden ja yhdenvertaisuuden huomioimista sekä lähiliikkumisen mahdollisuuksien parantamista. Lisäksi neuvostot nostavat esille liikuntapalveluiden saavutettavuuden, etäpalveluiden hyödyntämisen ja liikuntaneuvonnan tavoitavuuden eri käyttäjäryhmille. Kouvolan kaupunki pitää näitä näkökulmia tärkeinä ja kannattaa niiden huomioimista strategian toimeenpanossa ja seurannassa.

Strategian toimeenpano ja seuranta

Kouvola pitää tärkeänä, että strategialle määritellään konkreettiset tavoitteet, toimenpiteet, vastuutahot ja seurattavat mittarit. Strategian tulee olla aktiivisesti käytössä ja sen toteutumista tulee arvioida säännöllisesti.

Strategian toimeenpanossa tulee huomioida kuntien erilaiset lähtökohdat ja resurssit. Kaikissa kunnissa ei ole mahdollisuutta toteuttaa samoja toimenpiteitä samalla tavalla. Alueellisen strategian tulee tämän vuoksi mahdollistaa kuntakohtainen soveltaminen ja paikallisten erityispiirteiden huomioiminen.

Kouvola pitää tärkeänä, että kuntien, hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden toimijoiden yhteistyölle muodostetaan selkeä toimintamalli.

Yhteistyön tulee olla jatkuvaa ja sen tulee mahdollistaa kokemusten, tiedon ja hyvien käytäntöjen jakaminen.

Strategian toteutumista olisi tarkoituksenmukaista tarkastella säännöllisesti esimerkiksi vuosittaisen seurannan yhteydessä. Seurannassa voidaan arvioida sekä strategian alueellisten tavoitteiden toteutumista että sitä, miten strategia on kytkeytynyt kuntien omiin ohjelmiin ja toiminnan suunnitteluun.

Liikkumisen edellytysten turvaaminen

Kouvola korostaa, että liikkumisen lisääminen edellyttää riittäviä, saavutettavia ja turvallisia liikuntapaikkoja sekä arki- ja lähiliikkumisen mahdollisuuksia. Liikuntapaikkojen ylläpito, kunnossapito ja perusparantaminen ovat keskeinen osa liikkumisen edellytysten turvaamista.

Strategian tavoitteissa tulee huomioida myös luonnossa liikkuminen, ulkoilureitit, lähiliikuntapaikat sekä turvalliset kävelyn ja pyöräilyn mahdollisuudet. Näillä on merkittävä rooli erityisesti niiden kuntalaisten aktivoimisessa, jotka eivät osallistu järjestettyyn liikuntatoimintaan.

Kouvola pitää tärkeänä myös lasten ja nuorten liikkumisen vahvistamista sekä vähän liikkuvien kuntalaisten tavoittamista. Lisäksi tulee huomioida ikääntyneiden, toimintakyvyltään heikentyneiden ja erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden mahdollisuudet liikkua.

Liikuntaneuvonnan ja matalan kynnyksen liikuntapalvelujen kehittäminen on tärkeää osana kokonaisuutta. Kuntien ja hyvinvointialueen yhteistyössä tulee vahvistaa toimintamalleja, joilla vähän liikkuvia henkilöitä voidaan ohjata liikunnan pariin.

Kouvolan kaupunki kannattaa Kymenlaakson terveystaustastrategian 2026–2029 tavoitteita. Kouvolan kaupunki tulee huomioimaan terveystaustastrategian toimenpide-ehdotuksia osana kouvolaisten hyvinvoinnin edistämistä ja seuraamaan toimenpiteiden toteutumista.

Kouvolan näkemyksen mukaan strategian keskeinen tehtävä on muodostaa yhteinen alueellinen suunta ja vahvistaa jo kunnissa tehtävää liikkumisen edistämistyötä. Strategian tulee kytkeytyä kuntien omiin strategioihin ja liikunta- ja hyvinvointiohjelmiin sekä tukea niiden tavoitteiden toteutumista.

Strategian vaikuttavuuden kannalta keskeistä on konkreettinen toimeenpano, selkeät vastuut, riittävät resurssit, toimiva monialainen yhteistyö sekä säännöllinen seuranta. Näin strategiasta muodostuu käytännön työväline, joka tukee liikkumisen edistämistä koko Kymenlaaksossa kuntien erilaiset lähtökohdat ja paikalliset tarpeet huomioiden.

Päätösvallan peruste

Hallintosääntö 23 § Lautakunnan yleiset tehtävät ja toimivalta
Hallintosääntö 25 § Liikunta- ja kulttuurilautakunnan tehtävät ja
toimivalta

Lisätietoja: liikuntapäällikkö Teemu Mäkipaakkanen, puh. 020 615 8228,
teemu.makipaakkanen(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Liikunta- ja kulttuurilautakunta päättää antaa edellä olevan lausunnon
Kouvolan kaupungin lausuntona Kymenlaakson
terveysliikuntastrategiasta 2026–2029.

Liikunta- ja kulttuurilautakunnan päätös: